

Miljösamverkan
Sverige

Verksamhetsberättelse 2016

*Nationell samverkan för bättre tillsyn –
roligt, effektivt, utvecklande*

Miljösamverkan Sverige

Miljösamverkan Sverige är ett samverkansorgan kring tillsyn och tillsynsvägledning inom miljöbalksområdet mellan Sveriges länsstyrelser, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt Havs- och vattenmyndigheten. Vi arbetar projektinriktat med aktuella frågor. Samarbetet ska öka samsynen mellan länsstyrelserna och ge en mer enhetlig hantering i tillsynsfrågor över landet. Arbetet ska dessutom stödja länsstyrelserna såväl i rollen som tillsynsvägledare som operativ tillsynsmyndighet.

Webbplats

Vi finns på adressen www.miljosamverkansverige.se. Här publicerar vi information om pågående och avslutade projekt liksom rapporter och annat framtaget material. Via webben nås även den grupparbetsplats där alla inom länsstyrelsen har behörighet att gå in. Grupparbetsplatsen används av de olika projektgrupperna och här finns mycket material.

Medverkan och engagemang

Under 2016 har två projektledare, 30 länsstyrelsemedarbetare från 15 olika län, tre personer från Naturvårdsverket, två från Havs- och vattenmyndigheten samt en person från vardera Jordbruksverket och Malmö Stad deltagit i de olika projektgrupperna.

Under 2016 har vi genomfört flera webinarier. Vi har också medverkat vid ett seminarium tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och med en monter på Naturvårdsverkets nationella konferens Mötesplats skyddad natur.

Arbetet 2016

Miljösamverkan Sverige arbetade under 2016 med sammanlagt åtta olika projekt. Fyra av dem avslutades under året. De fyra återstående projekten fortsätter och kommer att avslutas under 2017. Utförlig dokumentation av respektive projekt finns på grupparbetsplatsen.

Avslutade projekt 2016

Behovsutredning del 2

Projektet har tagit fram en modell för behovsutredning. Modellen bygger på det material som togs fram inom ett föregående projekt om behovsutredning 2012-2014. Redan då det föregående projektet avslutades väcktes tanken på att starta ett fortsättningsprojekt och hösten 2014 startade Behovsutredning del 2. Under hösten 2015 fick projektet delvis en annan inriktning samt utökad bemanning för att även kunna ta hand om de krav på redovisning som ställs i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT) kap 10 § 4. Den nu framtagna modellen publicerades i augusti 2016 och består av ett beskrivande dokument och en beräkningsfil. Syftet är att den ska möjliggöra jämförelser mellan länsstyrelserna, vara enkel och innebära så få individuella bedömningar som möjligt samt vara likartad för olika verksamhetsområden. Modellen ska också svara upp mot redovisning enligt FAPT kap 10 § 4. Projektet påbörjades i oktober 2014 och avslutades i juni 2016.

Hantering av massor

Samhället hanterar stora volymer avfall i form av schaktmassor, såväl icke förorenade som förorenade massor. När är det tillåtet att använda schaktmassor (avfall) i anläggningsändamål? Projektet har tagit fram några verktyg kring prövningsnivå, anmälningsärenden och uppsökande verksamhet som underlättar tillsynsmyndigheternas arbete. Vi hoppas de kan bidra till en ökad samsyn kring aktuella frågor samt ökad operativ tillsyn. Här finns även material till stöd för verksamhetsutövaren. Projektet påbörjades i november 2014 och avslutades i juni 2016.

Tillsyns- och informationskampanj Ål: "Ål together II"

Lagstiftningen kring den europeiska ålen (*Anguilla anguilla*) är omfattande och komplicerad. Åltillsyn är viktig för att uppnå en önskad effekt av de åtgärder som utförs inom ramen för den nationella ålförvaltningsplanen. Vilken myndighet ansvarar för vad och vad är länsstyrelsernas huvudsakliga uppgifter när det gäller tillsyn av ål? Detta har projektet försökt reda ut genom att ta fram ett handläggarstöd med fokus på tillsyn enligt fiskelagstiftning och artskydd. Projektet genomförde dessutom en bred informationskampanj "Ålen - En världsvan resenär". Kampanjen bestod av olika delar, bland annat annonsering på Facebook i Kalmar, Blekinge och Skåne län med framgångsrikt resultat. Projektet påbörjades i oktober 2015 och avslutades i maj 2016.

Förvaltning av verksamhetsstöd

Syftet med projektet har varit att samordna, effektivisera och kommunicera förvaltningen av länsstyrelsernas verksamhetsstöd inom miljöskydd, natur och vatten. Syftet har även varit att utveckla praktiska lösningar för samarbetsytor för att effektivisera länsstyrelsernas gemensamma arbete inom i första hand tillsyn enligt miljöbalken. Det främsta resultatet av projektet är ytor för nationell samverkan. Som exempel kan nämnas att det redan i början av 2017 kommer att finnas tolv branschspecifika samarbetsytor på plats inom miljöskyddet där handläggare vid länsstyrelserna kan diskutera, utbyta erfarenheter och lagra gemensamma dokument. Projektet påbörjades i januari 2016 och avslutades i december 2016.

Pågående projekt 2016

En säkrare Sevesotillsyn

Inom Sevesoområdet har ett flertal förändringar skett med anledning av ett nytt direktiv och förändrade arbetssätt inom Arbetsmiljöverket - en av de myndigheter länsstyrelserna tidigare samarbetat med vid tillsyn enligt Sevesolagstiftningen. Checklistor och metodstöd har förut främst tagits fram i Arbetsmiljöverkets regi och de har använts i varierande omfattning av länsstyrelserna. Målet med projektet är att utifrån de olika stöd som finns idag utarbeta tillsynsstöd som harmoniserar med den nya lagstiftningen inom Sevesoområdet samt komplettera med nya tillsynsstöd. Projektet startade i augusti 2015 och beräknas pågå till och med januari 2017.

Tillsyn av industriutsläppsverksamheter i praktiken

Syftet med projektet är att höja kunskapsnivån om tillsyn av industriutsläppsverksamheter enligt industriutsläppsdirektivet (IED) hos tillsynsmyndigheterna, såväl kommuner som länsstyrelser. Projektet syftar även till att tillfredsställa kommunernas vägledningsbehov inom IED. Detta genom att sprida användning och erfarenhetsutbyte av det handläggarstöd som finns. På så sätt kan både länsstyrelsernas och Naturvårdsverkets vägledningsinsatser effektiviseras. Syftet är också att bidra till ett mer aktivt IED-handläggarnätverk hos länsstyrelserna. Projektet startade våren 2016 och beräknas pågå fram till hösten 2017.

Kontakt

Ingela Höök
010-224 46 81, 073-660 52 18
ingela.hook@lansstyrelsen.se
Carina Lif
010-225 13 06, 070-677 13 06
carina.lif@lansstyrelsen.se
miljosamverkansverige@lansstyrelsen.se

Webbplats

www.miljosamverkansverige.se

Projektledare under 2016

Ingela Höök,
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Carina Lif,
Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Styrgrupp 2016

Magnus Eklund,
Länsstyrelsen i Örebro län (ordf)
Ulrika Samuelsson,
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Tomas Waara,
Länsstyrelsen i Uppsala län
Elisabet Ardö,
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Märet Engström (t o m juni 2016)
Länsstyrelsen i Värmlands län
Gustav Enander (fr o m oktober 2016)
Länsstyrelsen i Jönköpings län

Adjungerade medlemmar i styrgruppen

Martin Pählman,
Naturvårdsverket
Teresia Persson,
Jordbruksverket
Ann Lundström,
Havs- och vattenmyndigheten
Mötesprotokoll samt övriga handlingar finns på Miljösamverkan Sveriges grupparbetsplats.

Alla publicerade rapporter från Miljösamverkan Sverige finns på www.miljosamverkansverige.se

Samverkan med regional miljösamverkan

Projektledarna deltar i ett nätverk tillsammans med de regionala miljösamverkansorganisationerna. På www.miljosamverkan.se finns samtliga regionala organisationer presenterade. Under året har vi träffats två gånger för erfarenhetsutbyte och samarbete. Det uppstår ofta missförstånd varför det är angeläget att påpeka att Miljösamverkan Sverige inte har någon överordnad roll i nätverket.

Klimatanpassning i tillsyn

Med ett förändrat klimat ökar riskerna för miljöfarliga verksamheter och förorenade områden. För att minska risken för föroreningsspridning är det viktigt att miljöfarliga verksamheter skyddas och anpassas även till framtidens klimateffekter. Det är även viktigt att klimatrelaterade risker vägs in vid bedömning av saneringsbehov av förorenade områden. Om det inte görs kan antalet föroreningstillfällen - och kostnaderna - öka i framtiden. Syftet med projektet är att minska de risker för föroreningsspridning som ett förändrat klimat kan leda till, genom en mer klimatanpassad tillsyn av miljöfarliga verksamheter och förorenade områden. Projektet ska leverera ett material som beskriver vilka möjligheter länsstyrelserna och kommunerna har att inom tillsynen inkludera effekter av klimatförändringarna. Projektet ska även ge förslag på metoder och arbetssätt som möjliggör detta. Projektet startade hösten 2016 och beräknas pågå till december 2017.

Stärkt grön tillsyn

Länsstyrelserna har tillsynsansvar inom områdesskydd enligt 7 kap. miljöbalken. Det handlar om tillsyn över exempelvis Natura 2000, biotopskydd, strandskydd och naturreservat. Projektet Stärkt grön tillsyn vill bidra till att länsstyrelserna blir mer aktiva och samspelade när det gäller grön tillsyn. En aktiv tillsyn ökar legitimiteten för områdesskydd. Vi ska även stärka länsstyrelsernas handläggare i arbetet att genomföra grön tillsyn, såväl egeninitierad som händelsestyrd. Detta görs genom att vi arrangerar en handläggarräff, tar fram handläggarstöd samt initierar och genomför en nationell tillsynsinsats inom områdesskydd. Projektet startade våren 2016 och beräknas pågå till och med hösten 2017.

Projekt under 2017

Under 2017 arbetar Miljösamverkan Sverige med följande projekt

- » Behovsutredning del 3
- » En säkrare Sevesotillsyn
- » Tillsyn av industriutsläppsverksamheter i praktiken
- » Klimatanpassning i tillsyn
- » Stärkt grön tillsyn
- » Uppföljning och utvärdering av kommunernas tillsyn
- » MKN vatten i tillsyn av miljöfarliga verksamheter
- » Informationssatsning terrängkörning
- » Ekonomiska säkerheter

Om utrymme finns kommer även följande projekt att påbörjas

- » Lönsamhetskalkyl vattenkraft
- » Utvecklad vägledning i samverkan och bevakare i ny tappning

En satsning genomförs dessutom inom naturvårdsområdet, bland annat görs en förstudie för att identifiera och prioritera behovet av grön tillsyn och prövning inom länsstyrelserna. Miljösamverkan Sverige ansvarar också för att Strandskyddsdelegationens tidigare webbplats är tillgänglig de närmaste två åren.

Länsstyrelserna

Havs
och Vatten
myndigheten

